

ZPRAVODAJ VELKÉ NĚMČICE

Číslo: 2
Ročník: XXXVI
Únor 2017

Leží-li kočka v únoru na slunci, jistě v březnu poleze za kamna.

Zase jednou správná zima

Zdeněk Bažant

Mnozí lidé, zejména ti mladší, se asi diví, že se během ledna v našich podmínkách dostává teplota na minus patnáct stupňů i níže. Dokonce před vánocemi byly osmistupňové mrazy a na Štědrý den zde ležel sníh. Podle prognózy Hydrometeorologického ústavu má být celý leden 2017 mrazivý. Jen by ještě měly předpověď více sněhu, aby se do půdy dostala vláha, které bylo

v minulém roce zase nedostatek.

Správná zima! Mrazy a sníh! Jinak to vnímají zemědělci a zahrádkáři, jinak lidé od přírody vzdálení žijící nejen ve městech, ale i na venkově.

Zatímco těm druhým je strašná zima a náklady na přetápění obytných příbytků budou mimořádně vysoké, zemědělci takovou zimu mají chápou jako přirozenou regulaci výskytu chorob a škůdců na kulturních rostlinách v následující vegetaci a nabíráni sil pro jarní a letní měsíce.

Jižní Morava a celá Česká republika se nachází v mírném klimatickém pásmu a tomu odpovídá také přirozený sortiment volně se vyskytujících rostlinných druhů a živočichů. Zimy bez mrazů, extrémně teplá léta a cel-

kově vyšší průměrné teploty v řadě minulých let jsou předpoklady pro šíření chorob na kulturních druzích a zavlečení nových živočišných druhů, které zde nemají přirozené nepřátele a které zde postupně z ekosystému vytlačují domácí druhy.

Takže se těšme, že domácí slunéčko sedmitečné, které umí úspěšně likvidovat mšice na řadě rostlinných druhů, snad letos nebude vytlačováno exotickými a víceméně škodlivými slunéčky z východu, že se

nuté. Jejich fyziologický stav není příznivý pro oplození a úroda ovoce může být významně omezena. Na druhé straně odrůdy k nám zavlečené, neověřené a málo mrazuvzdorné mohou současnými mrazy utrpět do takové míry, že květní pupeny zmrznou, někdy může být zničena celá rostlina.

V našich podmínkách větší škody než zimní mrazy v posledních desetiletích způsobují pozdní jarní mrazy. V minulém roce bylo v poslední dekadě dubna šest mrazivých nocí, při kterých byla zničena násada

meruněk

a broskví, event. jablek i švestek a jiných druhů. Dotklo se to i rašících pupenů na révě vinné. Ovšem záloha, dosud slabě narašené pupeny, situaci ve vinicích zachránila.

Překvapením byly třešně. Ty vůbec nezmrzly a jejich úroda byla dobrá.

Zatímco proti zimním mrazům je nejúčinnější ochranou výběr vhodných pozemků, druhů a odrůd, proti jarním mrazům se samozřejmě chráníme především výběrem lokality, ale i pomocnými opatřeními. A nejlépe vytápením. Alespoň u menších pěstitelů, protože např. jinak efektivní jemné zadešťování je ekonomicky náročné. Dříve vinaři i ovocnáři v době jarních mrazů topili vším, co

sníží populace larev osenic a dalších žroutů rašících pupenů na révě, že bude potlačena prvotní infekce orgánů révy vinné padlím (oidiem) a padlím jabloňovým na citlivých jabloňových odrůdách atd.

Poklesy teplot pod minus sedm stupňů celsia jsou důležité i pro úspěšný průběh vývinu květních pupenech na ovocných i okrasných stromech i na révě vinné. Po teplých zimách bývají květy méně výrazné, květní plátky jsou menší až nevyví-

hořelo a vydávalo teplo. Pohled na noční vinici či sad s rozdělanými ohni byl úchvatný. Dnes jsou nejúčinnější tzv. parafinové svíčky v desetilitrových nádobách, kovové koše s náplní roztopeného koksu apod. To není utopie. Koho tyto kultury živí, ten pro záchrana úrody udělá všechno, co je mu dostupné.

Zemědělec, vinař, ovocnář i zahradkář by měl být přirozenou součástí přírody, jak se dnes říká ekosystémů. Měl by se ke všemu přírodnímu chovat ohleduplně a s perspektivou. Bohužel, někdy tak tomu není. Zimní doba je čas pro přemýšlení. Jen tak letmo mne napadá, zda je nutné v době největší populace exploze volně žijících živočichů kosit obrovské plochy trávy v našich kopcích, zda by nebylo vhodné přejít na systémy biologické či integrované ochrany kultur, zda se neděje něco nekalého na příslušných místech, kdy si mnohdy anonymní zájemci o půdu zjistí přesné výběry vlastníků půdy a obtěžují je lákavými nabídkami na její odkup, zda se život na vesnici až nezdravě proletarizuje, tzn. není zájem o domácí zvířectvo (kromě psů), ani o půdu, ani o produkci vlastní zeleniny či ovoce atd. Co je pohodlné, to nemusí být až tak moc prozírávě!

Mrzne, až praští. Zima však brzy skončí. Čeká nás košt vína, instruktáž řezu ovocných stromů a révy vinné a to v režii našich zahrádkářů. Doba pro všechny radostnější a přejme si, aby se nám vyhýbaly všechny přírodní pohromy a abychom příznivě ovlivňovali všechny jevy, které může člověk svým rozumem a činností ovlivňovat.

Pozvánka

Zveme občany na veřejné zasedání Zastupitelstva městyse Velké Němčice, které se bude konat ve **čtvrtek 23. února 2017 v 19,00 hodin** v místním kině.

Místní poplatky na rok 2017

Poplatky za svoz komunálního odpadu a za psa se budou vybírat na

Úřadu městyse Velké Němčice od 1. března do 31. května 2017.

V letošním roce bude opět v naší obci provádět odvoz komunálního odpadu firma KTS EKOLOGIE s.r.o., Zastávka. Dle obecně závazné vyhlášky č. 1/2012 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů zůstává poplatek ve výši 500,-Kč na 1 osobu a poplatníkem je:

a) Fyzická osoba,

1. s trvalým pobytom v obci
2. cizinec s povoleným trvalým nebo přechodným pobytom

b) Fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu

Zákon o místních poplatcích tedy rozlišuje dvě skupiny poplatníků. U první skupiny poplatníků je existence poplatkové povinnosti vázána na pobyt v obci, u druhé na vlastnictví nemovitosti na území obce.

V ceně 500,- Kč jsou zahrnutý:

Poplatky za 26 svozů popelnic ročně.

Svoz popelnic bude pravidelně uskutečněn po 14 dnech – vždy v úterý v sudých týdnech.

Všichni občané by měli mít zájem o snížení počtu naplněných popelnic, čímž se sníží náklady na likvidaci komunálního odpadu, za který obec vynaloží ještě stále nemalé finanční prostředky.

Dnes už všichni víme, že komunálního odpadu ubývá díky zavedenému třídění. Vybudováním sběrného dvora a správným tříděním odpadu, docílíme úsporu peněz. Podstatná část „vytířděného odpadu“ se stává obchodovatelnou a využívá se nikoliv jako odpad, ale jako komodita za peníze.

Firma Elekrownin nám platí za odevzdáné vysavače, fénky, holící strojky, firma Asecol za ledničky, práčky, myčky na nádobí, firma KTS Ekologie za svítidla, trubice, výbojky, firma Kronospan za dřevo, demontovaný nábytek a nelze vynechat papír, sklo, nápojové obaly tetrapak a ještě firma EKO-KOM nám na základě zpracovaných čtvrtletních a ročních výkazů proplácí za každou komoditu ekvivalentní příspěvek na podporu třídění. Díky vytríděnému obchodovatelnému odpadu, se nám i přes nárůst cen za odvozy komunálního odpadu, daří udržet poplatek v částce 500,-Kč za osobu.

Sběrný dvůr není určen pro potřeby podnikatelů, kteří by měli mít svoz zajištěn individuálně nebo smluvně.

Stále ještě zůstává možnost třídění odpadu do přístupných nádob, které jsou rozmístěny po obci:

u prodejny COOP Jednota – nádoby na použitý textil, nádoby na plasty, nádoby na bílé a barevné sklo a nádoba na papír, nádoba na obaly tetrapak

u pohostinství - nádoby na sklo, plasty, papír, tetrapak a textil.

Kategorie odpadu, který můžete odložit na sběrný dvůr:

odpadní barvy, tiskařské barvy, laky, lepidla, těsnící materiály, oleje (motorové, převodové, mazací, přepálené stolní), obaly (papírový, lepenkový, plastový, dřevěný, kovový), obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo těmito látkami znečištěné, absorpní činidla, filtrační materiály, čisticí tkaniny, ochranné oděvy znečištěné nebezpečnými látkami, pneumatiky, baterie, akumulátory, beton, cihly, tašky a keramické výrobky, stavební suť (max. 2 stavební kolečka), dřevo, sklo, plasty, tetrapak, měď, bronz, mosaz, hliník, olovo, zinek, železo, ocel, cín, oděvy, textilní materiál, rozpouštědla, kyselinky, zásady, fotochemikálie, pesticidy, zářivky a jiný odpad obsahující rtut, vyřazené elektrické a elektrotechnické zařízení, biologicky rozložitelný odpad, směsný komunální odpad, uliční smetky, objemný odpad, komunální odpad jinak blíže neurčené.

Pracovní doba sběrného dvora:

Úterý	12,30 – 15,30 hodin
Čtvrtek	12,30 – 15,30 hodin
Sobota	7,30 – 16,00 hodin
Polední přestávka	12,00 – 12,30 hodin

Svoz pet lahvi: v následující dny: 7.2., 7.3., 4.4., 2.5., 30.5., 27.6., 25.7., 22.8., 19.9., 17.10., 14.11., 12.12.2017, 9.1.2018.

I v tomto případě nedochází ke změně – pytle budou v barvě černé na jednorázové použití (žádáme o sešláplavání PET lahví, aby se nenavyšovaly spotřební náklady za nákup černých pytlů). Při každém odevzdání plného pytla s PET lahvemi vám bude dodán nový.

Spalitelný odpad se ukládá na obecní pozemek za čistírnu odpadních vod. Přístup na tento pozemek je omezen závorou. Ale pozor, vytípované místo není skládka odložených věcí, ale prostor k likvidaci spalitelného odpadu. Plastové, igelitové a nehořlavé předměty, suť, nábytek apod. je třeba vytřídit a odvézt na sběrný dvůr, který byl k tomuto účelu vybudován. Větve stromů, keře a podobný dřevitý odpad bude zpracován obecními pracovníky na štěpkovači. Ostatní spalitelný odpad bude likvidován standardním způsobem tj. pálením pod dohledem zaměstnanců obce a za asistence hasičů JMK.

Otevírací doba pro spáleniště:

Úterý	12,30 – 15,30 hodin
Čtvrtok	12,30 – 15,30 hodin
Sobota	7,30 – 16,00 hodin

Děkujeme všem občanům za organizované třídění odpadů, které prospěje nejen odpadovému hospodářství, ale i životnímu prostředí ve Velkých Němcích.

Současně s odpady je nutné zaplatit **poplatek za psa**. Majitel s trvalým bydlištěm ve Velkých Němcích je povinen zaplatit za jednoho psa 50,-Kč a za druhého a dalšího psa 75,-Kč.

Při platbě poplatků předkládejte vyplněný tiskopis „Místní poplatky“ vložen v tomto čísle Zpravodaje. Jakékoli další informace občané získají na Úřadu městyse Velké Němčice.

ŘEZ RÉVY

Ing. Kamil Prokeš, Ph.D., Akademický pracovník Ústav vinořadnictví a vinařství Mendelova univerzita

Řez révy a zatížení keřů závisí na odrůdě révy, na zdravotním a kondičním stavu vinice i na pěstebních záměrech vinořadníka a požadavcích na kvalitu ze strany vinaře. Obecně však platí, že pro odrůdy plodné a s velkým hroznem, vyselek-

tované na vysokou plodnost, volíme zatížení nízké odpovídající množství cca 4 – 6 oček. Patří sem například odrůdy Veltlínské zelené, Müller Thurgau, Modrý Portugal a Zweigeltrebe. Pro odrůdy plodné se středně velkým hroznem volíme zatížení 6 – 8 oček (Neuburské, Ryzlink vlašský, Svatovavřinecké, Frankovka). A pro odrůdy méně plodné nebo s menším hroznem používáme zatížení 8 – 10 oček na metr čtvereční. Sem patří všechny variety rulandského, Ryzlink rýnský, Tramín aj. Vyšší zatížení než je zde uvedeno vyvolává nestejně velké sklizně, znatelně nižší jakost hroznů, zhoršené vyzrávání dřeva a s tím spojenou nižší odolnost proti zimním mrazům. Keře nebo i celé vinice v horší růstové kondici po přírodních katastrofách jako jsou zimní mrazy, nebo krupobití v předchozím roce musíme napřed snížením zátěže povzbudit v růstu a teprve po odstranění důsledků katastrof můžeme přejít k normálnímu zatížení.

Tvary keřů nesouvisí jen s tím, jaký se používá řez révy, ale jsou závislé na celkové organizaci vinice. Ponejvíce platí, že můžeme pěstovat malé keře v hustém sponu, nebo velké tvary ve sponu řídkém. Všechny letorosty vyrůstající na keři navíc nemají stejný vzrůst ani plodnost. Na letorostech z bazálních oček je menší počet hroznů a jejich hmotnost bývá menší. Letorosty z výše postavených oček jsou plodnější. V závislosti na odrůdě je tedy rozdíl jestli na keři ponecháme při řezu jen bazální část letorostu nebo jestli ponecháme na keři delší část révy.

Rozlišujeme tak dva způsoby řezu – krátký (tzv. čípek) a dlouhý (tzv. tažeň). Čípky můžou být krátké (1 – 2 očka) nebo dlouhé (3 – 5 oček). První způsob řezu na čípky (kordonové vedení či veliko) vyhovuje více odrůdám, které mají květové laty už na letorostech z druhých oček, a naopak není vhodný pro odrůdy, které jsou z prvních oček málo plodné nebo neplodné (např. Frankovka či Tramín červený). Čípky musí být na starině rozmístěny tak, aby byly od sebe dostatečně vzdáleny a nedocházelo k zahušťování keřů. Druhým způsobem řezu je řez dlouhý ponechávající na keři útvar s větším počtem oček

(Rýnsko – hesenské vedení), než tomu je u čípků. Tento řez rozdělujeme na polotažně (6 – 7 oček) a tažně (8 a více oček). Oba způsoby mají mnoho variant. Tažně vedení nemá permanentní ramena, protože všechny tažně se každým rokem uřezávají, aby se docílil keř, s úplně novým obrostem. Na čípkovém vedení naopak nedochází k roční obnově na hlavním rameni a tak se vytváří pevná stavba keře.

A co zima 2017? Již delší období vládnou vinařskými podoblastmi výrazně mrazivé teploty a vinořadníci si proto kladou otázku, jak réva vinná přezimuje. Mrazuvzdornost odrůd révy vinné je ovlivněna genetickými, agrotechnickými a klimatickými podmínkami. Odolnost k zimním mrazům je dosti odrůdově závislá, nicméně dlouhodobá (několikadenní) teplota pod – 18 °C je hranicí, kdy může docházet k poškození oček. I když jsou mrazy dlouhodobé, nemuselo by docházet k výraznějšímu poškození révy, protože nedochází k výraznému kolísání teplot a teplota jen v několika málo nocích klesala pod – 18 °C. Teploty prakticky dlouhodobě setrvávají pod bodem mrazu (v rozumné míře), což je pro révu vinnou v zimních měsících ideální. Také vegetační období v roce 2016 bylo příznivé a listová plocha keřů byla poměrně dlouho aktivní. Mohlo proto dojít k vytvoření dostatečného podílu zásobních látek a nemusí tak docházet k poškození oček zimními mrami. Se zimním řezem by bylo vhodné posečkat, až dojde k ústupu velmi nízkých mrazových teplot.

Novinky z vinařského světa.

VÝROBCE VÍNA
oceněnou zlatou medaili
Salon vín ČR 2017

V nové expozici sto nejlepších vín Salon vín 2017 mají zastoupení se čtyřmi vínami i velkoněmčičtí vinaři: Pechor vinařství - Pálava 2015 výběr z bobulí a Kamil Prokeš vinařství – Rulandské šedé 2015 pozdní sběr, Ryzlink rýnský 2015 pozdní sběr a Ryzlink vlašský 2015 výběr z hroznů botrytický sběr, který se dokonce stal šampionem kategorie poloslaných vín.

Tříkrálová sbírka 2017

Pavel Nečas,
koordinátor Tříkrálové sbírky

7. ledna se u nás uskutečnila v pořadí již sedmnáctá Tříkrálová sbírka, kterou pořádá Charita Česká republiky. Je určena na pomoc lidem, kteří se ocitli v životní krizi a kteří procházejí obdobím, ze kterého bez pomoci jiných není úniku. Tříkrálová sbírka otevírá srdce lidí, vítězí nad lhostejností k neštěstí druhých a nechává zapomenout na současný konzumní styl života.

Poděkování patří všem, kteří jakkoli přispěli na pomoc potřebným a kteří znají význam slov pomoc, pochopení a láska k bližnímu. Zvláštní poděkování pak patří koledníkům - Třem králům, kteří u nás v devíti skupinkách obcházeli v silném mrazivém ránu všechna obydlí, zpívali koledu, v níž přáli štěstí, zdraví, dlouhá léta, rozdávali cukřík a posvěcenou křídou označovali vstup do domu nápisem K+M+B s aktuálním letopočtem. Děkujeme také těm, kteří nabídli něco na zahřátí jak malým,

tak i dospělým koledníkům. V letošní Tříkrálové sbírce 2017 se podařilo vybrat **68 533 Kč**.

Přehled výtěžků za jednotlivé roky:

2011	56.002 Kč
2012	57.301 Kč
2013	60.163 Kč
2014	64.478 Kč
2015	60.434 Kč
2016	68.243 Kč
2017	68.533 Kč

Rozpis uzávěrek Zpravodaje Velké Němčice na rok 2017 pro zasílání příspěvků.

Březen	24. 3. 2017
Duben	21. 4. 2017
Květen	26. 5. 2017
Červen	23. 6. 2017
Červenec	28. 7. 2017
Srpen	25. 8. 2017
Září	22. 9. 2017
Říjen	24. 10. 2017
Listopad	24. 11. 2017
Prosinec	29. 12. 2017
Leden 2018	26. 1. 2018

Den konání redakční rady:

Březen	28. 3. 2017
Duben	25. 4. 2017
Květen	30. 5. 2017
Červen	27. 6. 2017
Červenec	1. 8. 2017
Srpen	29. 8. 2017
Září	26. 9. 2017
Říjen	31. 10. 2018
Listopad	28. 11. 2017
Prosinec	4. 1. 2018
Leden 2018	30. 1. 2018

Příspěvky do Zpravodaje zasílejte prosím přednostně na emailovou adresu obec@velkenemcice.cz. Textovou část dodávejte přednostně ve formátu Word (doc.) a obrazovou přílohu (fotky apod.) ve formátu JPEG. Všem, kteří se v loňském roce podíleli na obsahu Zpravodaje děkujeme, a budeme se těšit na další spolupráci.

ZO ČZS Velké Němčice pořádá

57. ročník Výstavy vín 2017

v neděli 26. února 2017 „ NA OSTATKY „

v kulturním domě ve Velkých Němcicích

9.30 h. – Zahájení

11.00 – 16.00 h. – K poslechu i zpěvu hraje cimbálová muzika LÁLIA

16.00 – 23.00 h. – „ OSTATKOVÁ ZÁBAVA „,
hraje dechová hudba LÁCARANKA

Hodnocení vín 100 bodovou stupnicí
se uskuteční v sobotu 18. února 2017

od 13.00 h. v kulturním domě

ve Velkých Němcicích.

Občerstvení zajištěno.

Zvou pořadatelé.